

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

2013/2079(INI)

6.11.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

σχετικά με την έκθεση εφαρμογής 2013: «Ανάπτυξη και εφαρμογή της τεχνολογίας δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα στην Ευρώπη» (2013/2079(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης (*): Vicky Ford

(*): Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 50 του Κανονισμού

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας καλεί την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα (CCS) αποτελεί τη μόνη τεχνολογία μεγάλης κλίμακας που είναι αποδεδειγμένα διαθέσιμη επί του παρόντος για τη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα από την καύση ορυκτών καυσίμων με στόχο την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλές εκπομπές άνθρακα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι ενώ στον κλάδο της παραγωγής ενέργειας υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις αντί των ορυκτών καυσίμων, σε αρκετούς βιομηχανικούς κλάδους - όπως τη χημική βιομηχανία, τη χαλυβουργία, τα διυλιστήρια και την τσιμεντοβιομηχανία - σημαντικές μειώσεις των εκπομπών μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω της CCS· ως εκ τούτου, η ανάπτυξη της CCS για τη βιομηχανία συνιστά προτεραιότητα·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Ευρώπη το μέλλον του άνθρακα πρέπει να βασίζεται σε σταθερή στρατηγική ανάπτυξης, δεδομένου ότι ο άνθρακας εξακολουθεί να είναι απαραίτητος για την οικονομία της ΕΕ· ότι η πρόκληση την οποία αντιμετωπίζουμε σε σχέση με το ενεργειακό μείγμα της ΕΕ μετά το 2030 είναι να προσφέρονται δυνατότητες για σταθερή οικονομική ανάπτυξη με παράλληλη διατήρηση της ενεργειακής ασφάλειας των κρατών μελών και με ταχεία ανάπτυξη νέων ενεργειακών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών άνθρακα·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτικές που θεσπίστηκαν για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής δεν είχαν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ενώ οδήγησαν, σε πολλές περιπτώσεις, στη μετεγκατάσταση των βιομηχανιών εντός της ΕΕ καθώς και σε αύξηση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στη μείωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας και στην όξυνση της φτώχειας του ευρωπαϊκού πληθυσμού·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιτυχής αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι εφικτή μόνον εάν εφαρμοστούν συγκεκριμένα μέτρα σε παγκόσμια κλίμακα·
 - 1. θεωρεί ότι η CCS θα μπορούσε να επιτρέψει στα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τα εγχώρια ανθρακούχα ενεργειακά αποθέματά τους ανάλογα με τη ζήτηση, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο και στην ποικιλότητα, την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και εξασφαλίζοντας παράλληλα τη διατήρηση των βιομηχανικών θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων εξειδικευμένων θέσεων εργασίας εντός της ΕΕ· επισημαίνει παράλληλα ότι κάθε αύξηση στη χρήση των ορυκτών καυσίμων στον τομέα της ενέργειας πρέπει να συμβαδίζει με την ευρεία εφαρμογή της CCS, συμπεριλαμβανομένων κινήτρων για επενδύσεις·
 - 2. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα μεγάλης εμβέλειας με σκοπό την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας και της χρήσης τεχνολογιών για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ώστε να προσανατολίσουν τις αναπτυσσόμενες οικονομίες προς εναλλακτικές λύσεις μικρότερης έντασης άνθρακα,

συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της CCS·

3. υπενθυμίζει ότι τα ορυκτά καύσιμα θα συνεχίσουν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του ενεργειακού μείγματος τις επόμενες δεκαετίες (75% το 2030 σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας (ΔΟΕ)), γεγονός που καθιστά την CCS μια πολύτιμη τεχνολογία προς αξιοποίηση·
4. υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με τις προοπτικές ενεργειακής τεχνολογίας «Energy Technology Perspectives 2012» του ΔΟΕ, οι πρόσθετες επενδυτικές ανάγκες που θα απαιτούνταν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας ώστε η θερμοκρασία του πλανήτη να μην αυξηθεί περισσότερο από 2 βαθμούς, θα αυξάνονταν κατά 40% επιπλέον χωρίς την CCS·
5. επισημαίνει ότι η μη ένταξη της CCS σε μια μακροπρόθεσμη ενεργειακή στρατηγική θα παρεμποδίσει σημαντικά τις εθνικές, ενωσιακές και παγκόσμιες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής·
6. θεωρεί ότι οι πολιτικές και οι στρατηγικές για τη CCS πρέπει να θεσπίζονται μόνο εφόσον διαπιστώνεται βάσει αξιόπιστων στοιχείων ο θετικός αντίκτυπός τους στο περιβάλλον, στη σταθερότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, στην ευρωπαϊκή απασχόληση και στην εξασφάλιση προσιτών τιμών ενέργειας για τους πολίτες και τη βιομηχανία·
7. πιστεύει ότι οι νέες τεχνολογίες χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών άνθρακα δεν πρέπει να θεωρούνται ανταγωνιστικές αλλά συμπληρωματικές μεταξύ τους σε σχέση με την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της Ευρώπης για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές· τονίζει ότι τόσο οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όσο και η CCS πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο μελλοντικό ενεργειακό μείγμα της ΕΕ· ζητεί, επομένως, την ανάπτυξη κατάλληλα σχεδιασμένων μηχανισμών τόσο για τη CCS όσο και για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ούτως ώστε να προσδοθεί επενδυτική ασφάλεια όσον αφορά την προσεχή δέσμη ενωσιακών πολιτικών για το κλίμα και την ενέργεια με χρονικό ορίζοντα το 2030, σύμφωνα με το άρθρο 194 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, ώστε να διαμορφωθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και να εξασφαλιστεί θεμιτός ανταγωνισμός μεταξύ των διαφορετικών ενεργειακών τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα·
8. πιστεύει ότι η υποστήριξη των αρχικών έργων, η αποκόμιση διδαγμάτων και η ανταλλαγή γνώσεων είναι απαραίτητα στοιχεία για τη διαμόρφωση των λεπτομερειών των πιο μακροπρόθεσμων μέτρων για την προώθηση της CCS και της χρησιμοποίησης της δέσμευσης άνθρακα (CCU) και ότι μπορεί να οδηγήσουν στη μείωση του κόστους εφαρμογής της CCS/CCU· ζητεί, επομένως, διαρκή διεθνή συνεργασία μεταξύ της βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων ΜΜΕ, και των οργανισμών, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών· υπενθυμίζει, παράλληλα, τις προκλήσεις που δημιουργούνται κατά τα διάφορα στάδια της έρευνας και ανάπτυξης καθώς και κατά την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στις αγορές και για τον σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να ενισχυθούν τα μέσα για την υποστήριξη έργων σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να τονωθεί πραγματικά η συμμετοχή των επιχειρήσεων σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα·
9. ζητεί την ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας με τις ΗΠΑ και τον Καναδά, υπό μορφή ανταλλαγής τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών, με βάση τις δραστηριότητες CCS

που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του διαλόγου ΗΠΑ-Καναδά για την καθαρή ενέργεια·

10. ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να άρουν τα βασικά κανονιστικά, οικονομικά και κοινωνικά εμπόδια στην εφαρμογή της CCS, όπως είναι η χορήγηση αδειών και χρηματοδότησης, η δημιουργία βάσης δεξιοτήτων για τη CCS και η ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογιών για την αποτελεσματική δέσμευση, μεταφορά και αποθήκευση·
11. πιστεύει ότι τα κίνητρα και τα μέτρα πολιτικής πρέπει να αποσκοπούν τόσο στην επίδειξη της CCS, όσο και σε συνακόλουθα πιο μακροπρόθεσμα επιχειρησιακά σχέδια, και πρέπει να παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια στις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα· πιστεύει, επιπλέον, ότι τα κίνητρα και τα μέτρα πρέπει να κατανεμηθούν αποδοτικά τόσο στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας όσο και στη CCS στις διεργασίες βιομηχανικής παραγωγής·
12. θεωρεί ότι για να καταστεί η CCS οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη, τα έργα επίδειξης της δέσμευσης και αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα πρέπει να αποσκοπούν στην ανάπτυξη στρατηγικών δέσμευσης και χρήσης άνθρακα (CCU) σε μονάδες, με σκοπό την επίτευξη ουδέτερου κύκλου διοξειδίου του άνθρακα, και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στους αντίστοιχους τεχνολογικούς τομείς·
13. θεωρεί ότι οι καθιερωμένοι τρόποι στήριξης των έργων επίδειξης με χρήση του χρηματοδοτικού μέσου NER300 δεν δημιούργησαν ελκυστικές επιχειρηματικές συνθήκες για μακροπρόθεσμες επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στη CCS και ότι οι απαιτούμενες κεφαλαιακές δαπάνες και, κυρίως, το κόστος λειτουργίας ειδικά για αυτό το είδος τεχνολογίας είναι ακόμη υπερβολικά υψηλά·
14. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, πέρα από την υπό εξέλιξη συζήτηση για τη μακροπρόθεσμη διαρθρωτική μεταρρύθμιση του ETS, να προτείνουν άλλα, ειδικά μέτρα πολιτικής και ένα πιο ευέλικτο χρηματοοικονομικό μοντέλο για την υποβολή των πρώτων επιχειρησιακών σχεδίων CCS στην ΕΕ έως το 2020·
15. πιστεύει ότι η υποστήριξη σε επίπεδο ΕΕ πρέπει, μεταξύ άλλων, να συνεχιστεί μέσω της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πρωτοβουλίας για τη CCS και της πρωτοβουλίας «Ορίζοντας 2010»·
16. επισημαίνει ότι, σύμφωνα με έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, η πλειονότητα των ευρωπαίων πολιτών εξακολουθούν να μην γνωρίζουν για τη CCS αλλά ότι όσοι γνωρίζουν για αυτή είναι πιθανότερο να ταχθούν υπέρ· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη να βελτιώσουν την επικοινωνία ώστε να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη σχετικά με τη CCS, και πιστεύει ότι η βαθύτερη κατανόηση της CCS είναι απαραίτητη για να γίνει αποδεκτή από το κοινό και, τελικά, να υλοποιηθεί·
17. ανησυχεί για το γεγονός ότι το άρθρο 6 του Πρωτοκόλλου του Λονδίνου θα δυσχεράνει τη διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων της CCS και, συνεπώς, θα περιορίσει τις δυνατότητές της στα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν εντοπίσιμες θέσεις αποθήκευσης· καλεί, επομένως, τα συμβαλλόμενα μέρη να βρουν μια λύση, όπως είναι η έγκριση της τροπολογίας του 2009 επί του άρθρου 6, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτό δεν παρεμποδίζει την εφαρμογή της CCS·

18. καλεί την Επιτροπή να προβεί στην ανάλυση και την υποβολή έκθεσης σχετικά με τον βαθμό στον οποίο θα χρειαζόταν να εφαρμοστεί η CCS πριν από ορισμένες σημαντικές ημερομηνίες, για παράδειγμα έως το 2030, ούτως ώστε να μπορεί η CCS να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών έως το 2050·
19. θεωρεί ότι, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, δεν πρέπει να παρέχεται στήριξη μόνο στην τεχνολογία δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα αλλά και στην έρευνα και την καινοτομία σχετικά με τη χρήση του CO₂·
20. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι κατανοούν σε βάθος το δυναμικό της CCS όσον αφορά τις βιομηχανικές εφαρμογές, βάσει προβλέψεων για τις εκπομπές, την τεχνολογία και το κόστος, ώστε να δίνεται έμφαση στη βιομηχανική CCS κατά τη λήψη βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων πολιτικών αποφάσεων·
21. αναγνωρίζει ότι ο σχεδιασμός παραμένει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και καλεί την Επιτροπή, καθώς και τα κράτη μέλη και τις τοπικές κυβερνήσεις, να προβούν στον ευρύτερο και συνεπέστερο εντοπισμό ευκαιριών CCS σε βιομηχανικούς χώρους με υψηλές εκπομπές, κάτι που θα συμβάλει αισθητά στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις υποδομές και την αποθήκευση· θεωρεί ότι οι εν λόγω χώροι θα μπορούσαν να διαμορφώσουν κόμβους και να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες κοινής υποδομής.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	5.11.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 39 -: 5 0: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hélin, Edit Herczog, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Владимир Уручев
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jerzy Buzek, Ioan Enciu, Andrzej Grzyb, Roger Helmer, Seán Kelly, Bernd Lange, Zofija Mazej Kukovič, Franck Proust, Algirdas Saudargas
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Νίκος Χρυσόγελος